

KRONIKK & DEBATT

KRONIKK:
Maks 5000 tegn inkludert mellomrom. Legg ved portrettfoto.

DEBATT:
Innlegg: 3000 tegn inkludert mellomrom. Replik/kortinnlegg: 1000 – 2000 tegn.

E-post: debatt@kasserkampen.no
Redaksjonen forbeholder seg retten til å forkorte innlegg.

Tollef Mjaugeedal
tollefm@kasserkampen.no
Kronikk- og debattredaktør

Carline Tromp
carline@kasserkampen.no
Redaksjonssekretær

Hedda Lingaas Fossum
heddaf@kasserkampen.no
Redaksjonssekretær

Klassekampen honorerer normalt ikke innsendt stoff. Innsenderens e-postadresse blir trykt med mindre innsenderen reserverer seg mot dette.

NEDTONA FLAGG: Kurdarane i Syria er klare for samarbeid.

«Vi er alle

syrrarar»

SVRIA

Erling Folkvord

Nokre ord til Eya Thomas- sen sitt innlegg i Klassekampen 2. juni. Henting av norske IS-folk frå Nord-Syria kan gjeraast enkelt. Tryggingstenesta der (Asayisi) kan frakte dei til grensestasjonen ved Tigris. Rejreturen til Irak tar rundt 100 sekund. Politi frå Den kurdiske regionale regjeringa (KRG) og norske kollegaer kan ta i mot på brygga og køyre til flyplassen. Norge har i mange år hatt godt samarbeid med KRG i Irak.

Ein annan veg er aktuell, om Assad-regjeringa vil. Eg vil tru styresmaktene i Nord-Syria gjerna utleverer norske IS-tilhengjarar til Damaskus for vidare transport til Norge. Da får PST-sjefen òg det stat-til-stat-samarbeidet ho bad om i laurdagsavisa. Det finst ingen folkerettslege hinder for at Norge kan trå til med kraftig auke av den humanitære innsatsen som i dag er forsvinnande liten i Nord-Syria.

Politikarar og andre eg har møtt i Nord-Syria, vil ikkje ha ein ny stat. «Vi er alle syrrarar», seier dei, til alle som vill lytte. Og eg syns sjølvsagt at Norge bør opne ambassaden i Damaskus.

Revolusjon er ulovleg i alle land. Når ei revolusjonær rørsle kontrollerer eit landområde, seier den lovlege regjeringa i landet at det er ulovleg å reise dit. Statar og statsleiarar er slikt. Uavhengig av dette vil eg fortsette å besøke revolusjonære rørsler eg sympatiserer med.

Erling Folkvord, medlem av Rødt erfolk@online.no

Norsk miljøpolitikk har vært forankret på alle nivåer av statsf

Miljøforvaltning

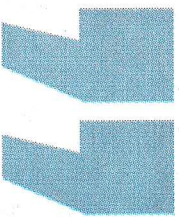
KRONIKK
Sigmund Håguar og Bredo Bernsen

Statsministeren under å snakke om «det grønne skiftet», men regjeringens miljøpolitikk fortjener heller fargen grå. Ja, på flere felter har regjeringen Solberg bevist gitt miljøforvaltningen en nedtur. Blant annet er viktige arbeidssoppgaver fjernet fra Klima- og miljødepartementet, nasjonale kommandolinjer gjennom fylkesmannen er svekket, og økt frihet er gitt til kommuner som mangler relevant kompetanse.

Allerede da regjeringen tiltrådte i 2013 på Miljøverndepartementet – ordet vern forsvant; nå skulle det hete Miljødepartementet, og siden Miljø- og klimadepartementet. Mer alvorlig var det at planavdelingen, med ansvar for plan- og bygningsloven, ble fjernet fra dette departementet og overført til det nye Kommunal- og moderniseringsdepartementet. Dette var noe Jan Tore Samner ivret for.

Da Miljøverndepartementet ble opprettet i 1972, var det et hovedgrep at plansekene måtte ligge i dette overordnede departementet. En god langiktig arealforvaltning er helt sentral i miljøarbeidet. Nyttig er departementet også fratatt

Oppgave for oppgave plukkes vekk fra klima- og miljødepartementet.

forvaltningen av jaktbart vill. Uten forutgående utredning skal Landbruks- og matdepartementet plutselig forvalte økologisk viktige dyrearter, et fagfelt som alltid har hørt inn under Miljødirektoratet og naturmangfoldloven. Mens miljøverndepartementet opprinnelig var påtenkt som et overordnet «ressursdepartement», plukkes nå oppgave for oppgave vekk. Det vitner om en respektløs holdning til miljøoppgavene.

I tillegg bestemte Samner at fylkesmannens miljøavdeling ble nektet innsigelsesrett mot kommuners naturskadelige inngrep. Og det vel å merke når vi vet at bare et fåtall kommuner nå har forvaltningskompetanse med egne miljøledere!

Et annet meget uheldig grep som regjeringen har tatt, er helt å fjerne den verdifulle oversikten over de stadig minkende villmarksområdene i landet (INON). Særlig viktig er en slik løpende oversikt når det gjelder å bevare biomangfoldet.

Dramatisk har striden om bygging i strandsonen vært. Her hadde departementet tolket loven feil – og konsekvensen ble en massiv nedbygging av strandsonen. Dette ble påpekt av Nikolai Winge i doktortavhandlingen «Kampen om arealene» i 2012. Praktisen med å bygge nær sjøen, i strid med den nye plan- og bygningsloven, fikk pågå i åtte år – fra 2009 til 2017. En mengde byggetillatelser ble altså gitt på uiktig grunnlag. Nicolai Winge understreker – i en artikkel i «Apollon» 2018/1 – at dette er irreversible inngrep som begrenser tilgangen til et av våre viktigste fellesområder for rekreasjon og

naturopplevelse. «Når kommende generasjoner spør hva som gikk galt i 100-tenersbelet langs sjøen, blir ulovlighetene i disse åtte årene en viktig del av historien».

Også fjellnaturen er hardt rammet av hyttebygging. Da omfattende hytteplaner nær Vassfaret ble godkjent, var den formelle innsigelsen fratatt fylkesmannen. Det førte til at Lasse Heimdal, generalsekretær i Norsk Friluftsliv, protesterte:

«Dersom fylkesmennene, som skal passe på at Stortingets politikk følges opp, får beskjed om å holde fingrene fra fatet, så er det utrolig dårlig natur- og miljøvermpo-

litikk, rett og slett skremmende» (Dagsavisen 5. mars 2016).

Historisk sett har Norge en stolt miljøvernshistorie. I 1982, ti år etter opprettelsen av verdens første Miljøverndepartement, mente regjeringen Brundtland at det også trengtes økt miljøkompetanse på fylkesnivå. Regjeringen opprettet derfor egne miljøvernavdelinger hos fylkesmennene. Noen tid etter kom også kommunene i søkelyset. Også der mente regjeringen at det trengtes økt miljøkompetanse. Følgelig ble det bevilget 100 millioner i øremerkede midler til opprettelse av miljøvernle-

Det er ikke servill pyntesjuka som er krafta bak jenters prinsessedrøm. Det disse drømmene egentlig skjuler, er drømmen om ubegrenset, uforfalsket makt av den jublende typen som får folk til å knele helt frivillig med et smil om munnen.

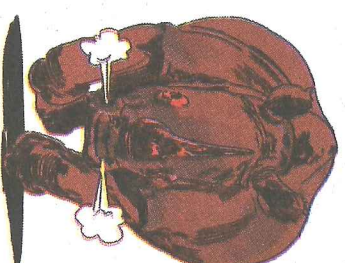
Lene Wilkander på NRK Ytring
[Magnus] Marsdal og [Viktor] Orbån er nok tørrende enlige om

at de liberale elitene har skylda for det meste som er vondt i verden.

Bård Larsen i VG
Erling Folkvords anarkistiske holdning til TV-antrekk er forfriskende, i ei tid der penshorts og skjørtrelonger diskuteres med stort alvor. Men ingen fikk med seg budskapet hans.
Marine Aurdal i Dagbladet

Det er blitt en sjargong blant disse gutta – 60-åringene i finansmiljøet – at damer over 40, det er lik.

Tiltalte i champagnevold-sak, siktet i Dagbladet
Det er sånn jeg er opplært.
17 år gammel gutt tiltalt for Bumpris-ran nekter å navngi medsammenvernere, Bergens Tidende

MER DEBATT NESTE SIDE >>>

● C ● M ● Y ● K ●

Orvaltningen, men er nå betydelig svekket.

gens fallitt

UTRYDNINGSTRUET MINISTERPOST? Miljøforvaltningen har blitt bygget ned, og viktige oppgaver flyttet til Kommunal- og moderniseringsdepartementet, skriver forfatterne.

dere i kommunene.

Nå var Norge en periode godt skodda når det gjaldt miljøkompetanse på alle de tre forvaltningsnivå: på departementnivå, gjennom Miljøverndepartementet, hos fylkesmennene gjennom egne miljøavdelinger og i kommunene med sine miljøvernledere.

Men snart kom dessverre nedturen, da den nevnte ørremerkingen falt bort. Da viste et økende antall av kommunene at de prioriterte andre saksområder enn miljøvern. Til sist var det bare

et fåtall av kommunene som beholdt sine miljøvernledere.

I anledning FNs miljødag den 5. juni roper vi et varsko mot regjeringens bevisste nedbygging og vinstekking av miljøforvaltningen. Planavdelingen og viltforvaltningen må tilbake til Klima- og miljødepartementet, fylkesmennene må få tilbake sin myndighet overfor kommu-

nene, og kommunene må få miljøvernledere som evner å tenke økologisk og langsiktig.

I arealforvaltningen må naturmangfold, rekreasjonsområder og matjord bli

vinnere i stedet for tapere. Nå er norsk miljøforvaltning i nedtur, i en tid hvor presset på naturverdiene er større enn noensinne.

Det er blitt et pinlig gap mellom landets lovmessige og internasjonale forpliktelser på den ene siden, og regjeringens respektløse nedbygging av miljøforvaltningen på den andre.

Sigmund Hågvar, professor emeritus i natur- og miljøvern, NMBU
Bredo Bernsen, miljøhistoriker og forfatter
sigmund.hagvar@mnh.u.no

KOR E BEMANNINGA HEN? Vi har vært tålmodige lenge nok, skriver Marit Fellhøy.

FOTO: TOM HENNING BRATLIE

Det mest dyrebare?

BARNEHAGE-OPPRØRET
Marit Fellhøy

På barnehage.no finnes en rekke beskrivelser fra barnehagefolk sin hverdag: Hvordan det er å hele tida kjenne at man ikke strekker til selv om man forstrekker seg. De som ikke har lest hva barnehagelærerne forteller, bør logge seg inn før barnehagenormen vedtas. Kunnskapen som finnes der er helt avgjørende for å kunne ta stilling til normen. Kunnskapsminister Sanner skjønner at barnehageansatte og foreldre er utålmodige, men mener allikevel det er stort å endelig få på plass en norm. Men hvordan er virkeligheten?

For dårlig bemanning i barnehagene er gammelt nytt. Barnegruppene har stadig blitt større. Ansatte har blitt presset til å ta inn enda et barn og enda ett. Alle som har jobbet og jobber i barnehage vet om vaktssystemet, møtevirksomheten, mangelen på vikarer og det utbredte sykefraværet. Dette gjør at det sjelden er full grunnbemanning i løpet av en vanlig dag. Og nå vet foreldrene det også!

Modige barnehagelærere har brutt tausheten og fortalt om utforsvarlig barneomsorg. Som det nylig har blitt avdekket i skolen, har det også i barnehagen hersket en utbredt taushetskultur. «Grunnen til at

foreldre er så fornøyde, er at de ansatte er så gode på å skjule skyggesidene», forteller en anonym pedagogisk leder i Asker og Bærum. Budstikk 26. mai.

gjennom årene har jeg undret meg over hvorfor taushetskulturen har vært så sterk. Er det for at foreldre ikke må få vite hvordan det egentlig står til? Vi må jo for all del ikke gi noen dårlig samvittighet. Og siden barnehagen har vært og fremdeles er en kvinnedominert arbeidsplass, har det kanskje vært lettere å få pliktoppfylende arbeidstakere som er litt for lojale mot eterne? Jeg er sikker på at arbeidsforholdene vært helt annerledes hadde barnehagen vært dominert av menn. Det er ikke lenge siden ansatte i barnehagen ble kalt «tanter» og jobben delvis latterliggjort. «Alle kan jo passe unger», eller hva?

Tausheten er endelig brutt, og jeg heier på alle foreldre som tar ansvar og støtter barnehageansatte.

14 milliarder vil det visst koste å få på plass en forsvarelig bemanning. «Det er ikke realistisk», sier Hans Fredrik Grøvan fra KrF. Det samme sier Martin Henriksen fra Ap. Ikke realistisk? Hva koster veiprosjektene i Norge? Det er med van tro jeg ser at barna, det mest verdifulle, ikke når fram i kampen om midlene.

Marit Fellhøy, førskolelærer, Asker
maritove@gmail.com